

σύγχρονο

Φάσμα
προπαρασκευή για
A.E.I. & T.E.I.

μαθητικό φροντιστήριο

25ης Μαρτίου 111- ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 210 50 20 990 – 210 50 27 990
25ης Μαρτίου 74 – ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 210 50 50 658 – 210 50 60 845
Γραβιάς 85 – ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ– ☎ 210 50 51 557 – 210 50 56 296
Πρωτεσιλάου 63 – ΙΛΙΟΝ - ☎ 210 26 32 505 - 210 26 32 507

1^{ος} ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: Νεοελληνική Λογοτεχνία

ΤΑΞΗ: Γ' Τάξη Ενιαίου Λυκείου – Θεωρητική Κατεύθυνση

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Λυμπέρη Κατερίνα

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 30/11/2014

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

A. ΚΕΙΜΕΝΟ Κωνσταντίνος Καβάφης, Ο Δαρείος

Ο ποιητής Φερνάζης το σπουδαίον μέρος
του επικού ποιήματός του κάμνει.
Το πώς την βασιλεία των Περσών
παρέλαβε ο Δαρείος Υστάσπου. (Από αυτόν
5 κατάγεται ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ). Αλλ' εδώ
χρειάζεται φιλοσοφία· πρέπει ν' αναλύσει
τα αισθήματα που θα είχεν ο Δαρείος:
ίσως υπεροψίαν και μέθην· όχι όμως — μάλλον
10 σαν κατανόησι της ματαιότητος των μεγαλείων.
Βαθέως σκέπτεται το πράγμα ο ποιητής.

Αλλά τον διακόπτει ο υπηρέτης του που μπαίνει
τρέχοντας, και την βαρυσήμαντην είδησι αγγέλλει.
Άρχισε ο πόλεμος με τους Ρωμαίους.
15 Το πλείστον του στρατού μας πέρασε τα σύνορα.

Ο ποιητής μένει ενεός. Τι συμφορά!
Πού τώρα ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ,
μ' ελληνικά ποιήματα ν' ασχοληθεί.
20 Μέσα σε πόλεμο — φαντάσου, ελληνικά ποιήματα.

Αδημονεί ο Φερνάζης. Ατυχία!
Εκεί που το είχε θετικό με τον «Δαρείο»
ν' αναδειχθεί, και τους επικριτάς του,
τους φθονερούς, τελειωτικά ν' αποστομώσει.

25 Τι αναβολή, τι αναβολή στα σχέδιά του.

Και νάταν μόνο αναβολή, πάλι καλά.
Αλλά να δούμε αν έχουμε κι ασφάλεια
στην Αμισό. Δεν είναι πολιτεία εκτάκτως οχυρή.
Είναι φρικτότατοι εχθροί οι Ρωμαίοι.

30 Μπορούμε να τα βγάλουμε μ' αυτούς,
οι Καππαδόκες; Γένεται ποτέ;
Είναι να μετρηθούμε τώρα με τες λεγεώνες;
Θεοί μεγάλοι, της Ασίας προστάται, βοηθήστε μας.—

Όμως μες σ' όλη του την ταραχή και το κακό,
35 επίμονα κ' η ποιητική ιδέα πάει κι έρχεται —
το πιθανότερο είναι, βέβαια, υπεροψίαν και μέθην·
υπεροψίαν και μέθην θα είχεν ο Δαρείος.

ΘΕΜΑΤΑ

1. Βασικά γνωρίσματα της καβαφικής ποίησης είναι η **χρήση συμβόλων, η θεατρικότητα, η προσεγμένη στίξη**. Να επαληθεύσετε τα παραπάνω στοιχεία με ένα αντίστοιχο παράδειγμα από το δοθέν ποίημα.

(Μονάδες 15)

2. α. Στο ποίημα «Ο Δαρείος» κυριαρχεί η **αφήγηση** η οποία εναλλάσσεται με **ελεύθερο πλάγιο λόγο** και **εσωτερικό μονόλογο**. Να εντοπίσετε ένα παράδειγμα για κάθε περίπτωση στο ποίημα (**6 μονάδες**) και να σχολιάσετε τον ρόλο της εναλλαγής των αφηγηματικών φωνών (**6 μονάδες**).

(Μονάδες 12)

- β. Να σχολιάσετε τη **λειτουργία της επανάληψης** στους στίχους **19-20** και **36-37** του ποιήματος «Ο Δαρείος».

(Μονάδες 8)

3. Πώς κλιμακώνονται τα συναισθήματα του Φερνάζη στους στίχους 26-33 και με ποια μέσα επιτυγχάνεται αυτή η κλιμάκωση;

(Μονάδες 20)

4. Να σχολιάσετε τους στίχους **21-25** σε μια παράγραφο 100 λέξεων

(Μονάδες 25)

5. Να συγκρίνετε τα δύο καβαφικά ποιήματα και να εντοπίσετε τρεις ομοιότητες ως προς το **περιεχόμενο** και δύο ομοιότητες ως προς την **τεχνική** τους (**μορφή**).

(Μονάδες 20)

«Εν πορεία προς την Σινώπην».

Ο Μιθριδάτης, ένδοξος και κραταιός,
μεγάλων πόλεων ο κύριος
κάτοχος ισχυρών στρατών και στόλων,
πηγαίνοντας προς την Σινώπην πέρασε από δρόμον
εξοχικόν, πολύ απόκεντρον
όπου ένας μάντις είχε κατοικίαν.
Έστειλεν αξιωματικό του ο Μιθριδάτης
τον μάντι να ρωτήσῃ πόσα θ' αποκτήσῃ ἀκόμη
στο μέλλον ἀγαθά, πόσες δυνάμεις ἄλλες.
Έστειλεν αξιωματικό του, και μετά
προς την Σινώπην την πορεία του ξακολούθησε.
Ο μάντις ἀποσύρθηκε σ' ἓνα δωμάτιο μυστικό.
Μετά περίπου μισήν ὥρα βγήκε
περίφροντις, κ' εἶπε στον ἀξιωματικό,
«Ἰκανοποιητικῶς δεν μπόρεσα να διευκρινίσω.
Κατάλληλη δεν εἶν' ἡ μέρα σήμερα.
Κάτι σκιώδη πράγματα εἶδα. Δεν κατάλαβα καλά. —
Μα ν' ἀρκεσθεῖ, φρονώ, με τόσα που ἔχει ο βασιλεύς.
Τα περισσότερα εἰς κινδύνους θα τον φέρουν.
Θυμήσου να τον πεις αὐτό, ἀξιωματικέ:
με τόσα που ἔχει, προς θεοῦ, ν' ἀρκείται!
Ἡ τύχη ξαφνικές ἔχει μεταβολές.
Να πεις στον βασιλέα Μιθριδάτη:
λίαν σπανίως βρίσκεται ο εταῖρος του προγόνου του
ο ευγενής, που ἐγκαίρως με την λόγχην γράφει
στο χῶμα ἐπάνω το σωτήριον Φεύγε Μιθριδάτα.»

(Ο Μιθριδάτης Ε' Ευεργέτης γεννήθηκε στην Αμάσεια ή τη Σινώπη. Ήταν ο πατέρας του Μιθριδάτη ΣΤ' Ευπάτορα. Κατά τη βασιλεία του Μιθριδάτη Ε' Ευεργέτη εμφανίστηκαν χαρακτηριστικά, τα οποία άνθισαν κατά τη βασιλεία του Ευπάτορα. Οι καλές σχέσεις με τον ελληνικό κόσμο και τη Ρώμη, καθώς και η αύξηση των εδαφών της επικράτειας, αποδεικνύουν ότι το βασίλειο του Πόντου συνιστούσε μια σταθερή και ισχυρή δύναμη στην Ανατολία και τον Εύξεινο Πόντο)

ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ!!!